

TUOTANTOPROSESSI

OHJAAJAN NÄKÖKULMA, ALLI HAAPASALO 13.12.2021

ESIMERKKIELOKUVANA TYTÖT TYTÖT TYTÖT

TUOTANTOPROSESSIN VAIHEET

KÄSIKIRJOITUS, KEHITTELY, RAHOITUS

ENNAKKOSUUNNITTELU

ESITUOTANTO

TUOTANTO (KUVAUKSET)

JÄLKITUOTANTO

JULKAISU

**TOSIN, TAITEELLINEN PROSESSI
EI OLE LINEAARINEN
– ENEMMÄNKIN SYÖVERIMÄINEN...**

KÄSIKIRJOITUS

KÄSIKIRJOITUSVAIHE

KÄSIKIRJOITUS, KEHITTELY, RAHOITUS

- Treatmentista alkaen mukana (2014)
- 1. Versio 2015 kolmemme tuottajalle, ei kiinnostusta
- Jatkettiin keskenämme kehittelyä, apurahoilla ja intohimolla
- Nuortenelokuvakilpailu (2016?), ei edennyt
- Pohjola-filmi mukaan 2017, kehittelytuki-hakemus syksyllä (hylsy)
- Alkuvuodesta 2020 yllätys SES:ssä: haluavat edistää nopeasti, kehittelytukea
- Rahoituspäätös maaliskuu/huhtikuussa 2020

KÄSIKIRJOITUSVAIHE

KÄSIKIRJOITUS, KEHITTELY, RAHOITUS

- Aikataulun aikaistus vuodella, budjetin pienennys, varma tieto tuotannosta
- Nopeaa etenemistä käsikirjoituksen kanssa – BOOTCAMP
- Taiteelliset palaverit päävastuullisten kanssa käynnissä jo, kun viimeistä versiota kirjoitetaan
- Final draft toukokuussa 2020
- "Luovutuskeskustelu"
- Shooting script syyskuussa 2020 (luettavaksi käsikirjoittajille myös)
- Uusittuja kohtauksia kuvausten aikana vielä 50% kohtauksista

ENNAKKO- SUUNNITTELU

ENNAKKOSUUNNITTELU

OHJAAJAN TAITEELLINEN SUUNNITTELU

- Ohjaajan oma yksityinen suunnittelu: avainsanat, avainkuvat, avainstrategiat
- Usein alkaa jo käsikirjoitusvaiheessa (nyt tuotannon aikaistumisen takia ei ehtinyt)
- OHJAAJAN SANA
- Suuret siveltimenvedot, abstraktiot
- HENKILÖ on kaikki
- Referenssielokuvat, referenssivalokuvat, kuvataide, musiikki
- Päämetodit alkavat muodostua näiden ja taiteellisen suunnittelun (yhteistyössä HODien kanssa) pohjalta

ENNAKKOSUUNNITTELU

TUOTANNOLLINEN SUUNNITTELU

- Taiteellisen ryhmän kokoaminen & tuotantotiimin kokoaminen
- Erityisosa-alueet, hyvissä ajoin huomioon (intiimikohtaukset, luistelu, musiikki)
- Tuottajan kanssa muun työryhmän rakennus, apulaisohjaajan kanssa ensimmäinen aikatauluversio
- Musiikkisuunnittelijan ja läheisyyden koreografin kanssa purut
- Pitkä ja rauhallinen ennakkosuunnittelu on laadun avain. Se on myös taloudellisesti erittäin kannattavaa.

ENNAKKOSUUNNITTELU

TAITEELLISEN RYHMÄN SUUNNITTELU

- Tait. vast. ryhmä: kuvaaja, lavastaja, pukusuunnittelija, maskeeraaja, leikkaaja, äänisuunnittelija, musiikkisuunnittelija, tuottaja.
- Ensimmäinen tapaaminen: MUIDEN ajatukset, ei omat – ensireaktiot ovat kallisarvoisia ja ainutlaatuisia.
- Lukutreeni tiimin kesken
- Käsikirjoituksen dramaturginen purkaminen koko tait. vast. ryhmän kanssa. Kaksi päivää Zoomissa: jokaisen kohtauksen dramaturginen tarkoitus.
- Käsikirjoittajien tapaaminen. (Käsis vielä työn alla.)

ENNAKKOSUUNNITTELU

TAITEELLISEN RYHMÄN SUUNNITTELU

- Moodboardit ja referenssit: jokainen tuo kuvia tai muuta materiaalia (kohtauksia, musiikkia, ääntä, mitä vain)
- Muut palaverit: henkilöt, maailma, väittämä, näkökulma, ideologia, *kaikki mikä itsestä on olennaista sanoa ja puhua.*
- Mise-en-scène ja tämän elokuvan estetiikka, väripaletti (olennainen kaikille)
- Etabloidaan kaikki genrestä alkaen - esimerkiksi mitä "realismi" meille tarkoittaa (yhteinen ymmärrys ratkaisevaa)
- Avainstrategiat, kuten *"Liike on normi, pysähdys tehokeino"* ja **mitä ne tarkoittavat eri osastoilla**
- Ajattelu, ideointi, jakaminen, yhteisen vision ja hengen luominen - tuotannon parasta aikaa!

ENNAKKOSUUNNITTELU

CASTING

- 1. Kierros: selftapet (154 nauhaa)
- 2. Kierros: castaajan koekuvaukset livenä (n. 50 näyttelijää)
- 3. Kierros: callbackit livenä, ohjasin itse (5-7 näyttelijää per rooli)
- Kesällä pääroolien tekijät valittu
- Muiden roolien castaus kesän jälkeen, eli vasta varsinaisen esituotannon aikana
- Mikä kaikki muu kuin hyvä näyttelijäntyö vaikuttaa castingiin?

ESITUOTANTO

“

KAIKKI TAITEELLINEN
SUUNNITTELU ON
KUVASUUNNITTELUA.

Kaikki elokuvassa elää vain kameran kautta.

”

ESITUOTANTO

TAITEELLISET SUUNNITELMAT KUVAAJAN KANSSA...

- KUVAUKSEN METODI, eli kameratekniikka, liike, valo, rytmi, väri, kuvasuhde, kuvan olemus, tekstuuri, linssit jne.
- Kuvasuunnitelma (koko elokuva kuviksi x 2)
- Valaisusuunnitelma
- Harjoituksissa mukana oleminen - avainkohtaukset & intiimikohtaukset
- Erityistarpeet: luistelu!!
- Testikuvaukset ja testit myös konkretiasta (esim. luistelu)
- Kuvalistat ja pohjakartat (ei storyboardreja)

ESITUOTANTO

...JA LAVASTUKSEN, PUVUN JA MASKIN KANSSA

- LAVASTAJAN kanssa tiladramaturgia - mitä mikäkin paikka tarinassa edustaa, mitä se kertoo. Non-verbaalinen kerronta, kaiken merkitys!
- LAVASTAJAN & KUVAAJAN kanssa koko käsikirjoitus uusiksi kohtaus kohtaukselta niin, että valitaan AVAINKUVA joka kohtaukselle.
- LAVASTAJAN & KUVAAJAN kanssa kuvauspaikkojen etsiminen, lavastuksen tyyli referensseistä ja suunnitelmista konkretiaksi
- PUKUSUUNNITTELIJAN ja MASKEERAAJAN kanssa henkilöhahmojen rakentaminen —> "pukuleikit", sitten pukusovitukset, maskitestit, lopulliset valinnat läpi
- MUSIIKKISUUNNITTELIJAN kanssa biisien etsinnät ja samalla tuotannon puolesta oikeuksien esiselvitys (synkkabiisit!)
- *Taiteellisen ryhmän palaverit myös yhdessä jotta kaikille jakautuu sama tieto, ja yhteinen visio vahvistuu*

ESITUOTANTO

TUOTANNOLLINEN TOTEUTUS

- Taiteelliset tavoitteet mahdollisimman hyvin selvillä —> pohjana kaikelle tuotannolliselle työlle
- Realiteettien ja suunnitelmien eläväinen suhde = kaikki muuttuu monta kertaa
- Loputon määrä purkuja: kuvauspaikat, autot, avustajat, jne. Eli jokainen olennainen asia omana purkunaan.
- Viikoittaiset HODit eli tuotannon ydinhenkilöiden tapaamiset (tuotantotoimiston ja fyysisen tapaamisen olennaisuus!)
- Reccet ja scoutit
- TESTIKUVAUKSET!

ESITUOTANTO

NÄYTTELIJÄHARJOITUKSET

- Lukutreeni kaikkien näyttelijöiden ja HODien kanssa
- Päähenkilöiden henkilöhahmojen rakentaminen
- Avainkohtaukset pääosien kanssa
- Intiimikohtaukset
- Luistelutreenit
- Sivuhenkilöiden treenit (osa keskustelujuja, osa kohtauksia)
- Tappelukohtauskoreografia ja stunt-treeni

ESITUOTANTO

INTIIMIKOHTAUKSET

- Dramaturginen purku intiimikohtauksista
- Koreografian ideat, referenssit
- Treenit, joissa koreografian rakentaminen yhdessä näyttelijöiden kanssa
- Kuvasuunnitelman rakentaminen ensin käsiksen pohjalta, sitten treenin pohjalta uudestaan (vaikuttaako lokaatio)
- Muut valmistelut (suojat, puvustus, koronatestit jne.)
- Kuvaamisen erityisjärjestelyt ja suljettu setti

ESITUOTANTO

KOHTI KUVAUKSIA

- Mitä lähempänä kuvauksia ollaan, sitä enemmän jokaisella osastolla on tehty ja tehdään töitä = ohjaaja saa 1000 kysymystä päivässä
- Vastaaminen on helppoa, jos on tehnyt hyvän valmistelun itse
- Älä unohda jälkituotantoa (musiikki, workflow, VFX, äänisourcet)
- Position eriskummallinen yksinäisyys
- "Ohjausosasto"
- "Leirikoulu"
- Tunnetyötä

TUOTANTO

“

ELOKUVA ON PREESENSISSÄ
TAPAHTUVAA KERRONTAA.

”

TUOTANTO

KUVAUKSET

- Ohjaajan positio ja tehtävät kuvauksissa?
- Päätösten tekeminen paineen alla
- Ohjaajan, kuvaajan ja apulaisohjaajan kolminaisuus
- Tuotannon moodi, tuotannon kaari, ryhmäytyminen
- Mitä aikataulupaineet tarkoittavat käytännössä?
- Rauha ja miten se saavutetaan
- Työryhmän huomioiminen, kiittäminen aina kuin aihetta (ei koskaan ilman)

TUOTANTO

NÄYTTÉLIJÄN OHJAAMINEN

- Mistä syntyy hyvä otto?
- Millaiset ohjeet ovat hyviä?
- Näyttelijän suojeleminen
- Näkeminen, kuunteleminen
- Tekstin joustavuus
- Blokkaukset ja sen suhde tekstiin ja kameraan
- Keskittyminen olennaiseen, vastuun ja vallan ottaminen

TUOTANTO

KAMERAN OHJAAMINEN

- Mistä syntyy hyvä kuva?
- Millaiset keskustelut ovat hyviä?
- Kuvaajan kunnioittaminen
- Näkeminen, kuunteleminen
- Suunnitelmien joustavuus
- Blokkaukset ja sen suhde tekstiin ja kameraan
- Keskittyminen olennaiseen, vastuun ja vallan ottaminen

OHJAAJAN PARHAITA TYÖKALUJA

- HALU YHTEISTYÖHÖN
- KOMMUNIKAATIOKYKY JA IHMISTEN LUKEMINEN
- KAAOKSENSIETOKYKY
- VALTA-ASEMAN SYVÄLLINEN YMMÄRTÄMINEN
 - VISION TAKANA SEISOMINEN
 - TÄYSI LUOTTAMUS
- KONFLIKTISSA SELVIÄMISEN TAITO
- MITTAKAAVAN YMMÄRTÄMINEN

JÄLKITUOTOANTO

JÄLKITUOTANTO

LEIKKAUSVAIHE

- Dailiesien katsominen ja aloituskeskustelu leikkaajan kanssa
- 1. raakaversio, kommentointi ja seuraavat versiot
- Leikkaamossa mukana oleminen
- Suhde materiaaliin - miten paras elokuva löytyy?
- Kenellä on valta nyt?
- Maailmankuva ja maku - ratkaisevat yhteistyössä lähes kaiken! (Esim. tyttöjen maailman ymmärtäminen)
- Kommentoijat, mielipiteet, koekatsojat
- Musiikin rooli, grafiikan rooli, VFX:n rooli

JÄLKITUOTANTO

ÄÄNITYÖVAIHE

- Paljon tapahtuu vielä sisällössä: äänen dramaturginen rooli
- Aloita spottaamalla koko elokuva - edelleen dramaturgisesti!
(Tätäkin saa tehdä 2 sessiota.)
- Jälkiäänitykset ja niiden ohjaaminen
- Musiikin etsiminen
- Tarkkuus - esim. foley (luisteluuäänitys)
- Miksausksen merkitys

JÄLKITUOTANTO

MUUT JÄLKITUOTANNON OSA-ALUEET

- Grafiikka (planssit, lopputekstit)
- Värimäärittely
- Käännökset (suomi, ruotsi, englanti, kuvatulkkkaus, heikkokuuloiset jne.)
- VFX?
- Markkinointimateriaalit (stillit, synopsikset, julisteet, tiedotteet, videoklipit, trailerit jne. jne. nähdään ennen teostasi - teos on viimeinen oka nähdään)
- Elokuvan edistäminen ja edustaminen

ENSI-ILTA